

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА „БАЈКА“ ИВАЊИЦА

**ПРАВИЛНИК
О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ
ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ „БАЈКА“ ИВАЊИЦА**

Ивањица, новембар 2025. год.

На основу члана 14 став 1 Закона о безбедности и здрављу на раду ("Службени гласник РС" број 35/2023) и члана 32 став 1 тачка 1) Статута Предшколске установе „Бајка“ Ивањица, дел. број 900/2 од 28.10.2024. год, Управни одбор Предшколске установе „Бајка“ Ивањица је на 8. седници одржаној дана 25.11.2025. године, једногласно је донео

ПРАВИЛНИК О БЕЗБЕДНОСТИ И ЗДРАВЉУ НА РАДУ ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ „БАЈКА“ ИВАЊИЦА

ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим Правилником, у складу са Законом о безбедности и здрављу на раду (даље: Закон) уређује се спровођење безбедности и здравља на раду у Предшколској установи „Бајка“ Ивањица (у даљем тексту: Установа) у циљу стварања безбедних услова рада ради заштите живота и здравља и радне способности запослених.

Право на безбедност и здравље на раду имају и друга лица која учествују у радном процесу, а нису у радном односу у Установи, као и лица која се затекну у радној средини ради обављања одређених послова у Установи ако је овлашћено одговорно лице о њиховом присуству обавештено.

Члан 2.

Установа је одговорна за безбедност деце у остваривању васпитно-образовног рада и у другим активностима које за њих организује.

Установа утврђује мере, начин и поступак заштите и безбедности деце за време остваривања васпитно-образовног рада и других активности које организује.

Мере из става 2. овог Правилника регулишу се посебним правилником.

Установа мере из члана 2. овог става регулише у сарадњи са надлежним органом јединице локалне самоуправе.

Члан 3.

Право на безбедност и здравље на раду имају:

- 1) запослени;
- 2) лица на добровољним и јавним радовима организованим у општем интересу, радним акцијама и такмичењима у вези са радом;
- 3) лица која се затекну у радној средини ради обављања одређених послова, ако је о њиховом присуству упознат послодавац.

Безбедност и здравље на раду лицима из става 1 тач. 1) до 3) овог члана обезбеђује Установа.

Члан 4 .

Установа је дужна да обезбеди услове за организовање и спровођење безбедности и здравља на раду у складу с техничко-технолошким потребама.

Средства за спровођење мера и унапређење безбедности и здравља на раду

утврђују се Годишњим планом рада Установе.

Члан 5 .

За спровођење безбедности и здравља на раду одговорни су директор Установе и друго одговорно лице одређено од стране директора Установе за спровођење безбедности и здравља на раду.

Друго одговорно лице у смислу става 1. овог члана је:

- лице на које је директор пренео своје овлашћење;
- саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду;
- лице одговорно за спровођење поступка процене ризика (у даљем тексту: стручно лице).

II ПОСЕБНЕ ОДРЕДБЕ

Обавезе и одговорност Установе и директора

Члан 6.

Директор Установе је дужан да:

- 1) актом у писаној форми именује саветника, односно сарадника за безбедност и здравље на раду;
- 2) запосленом одреди обављање послова на радном месту и у радној средини на којима су спроведене мере безбедности и здравља на раду;
- 3) обавештава запослене и представнике запослених о опасностима и штетностима које могу да доведу до повреда на раду и оштећења здравља који настају увођењем нових технологија и средстава за рад и да у таквим случајевима донесе одговарајућа упутства за безбедан и здрав рад;
- 4) обучава запослене за безбедан и здрав рад;
- 5) обезбеди запосленима коришћење личне заштитне опреме у складу са актом о процени ризика;
- 6) обезбеди одржавање средстава за рад и личне заштитне опреме у исправном стању и искључи из употребе средства за рад и личну заштитну опрему на којој настану промене због којих постоје ризици за безбедност и здравље запослених;
- 7) ангажује правно лице са лиценцом ради спровођења превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад и прегледа и испитивања електричних и громобранских инсталација, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне средине, односно хемијских, физичких штетности (осим јонизујућих зрачења), микроклиме и осветљености и биолошких штетности;
- 8) обезбеди на основу акта о процени ризика и оцене здравствене установе која обавља делатност медицине рада прописане лекарске прегледе запослених у складу са Законом;
- 9) обезбеди пружање прве помоћи, као и да обучи одговарајући број запослених за пружање прве помоћи;
- 10) заустави сваку врсту рада који представља озбиљну, неизбежну и непосредну опасност за живот или здравље запослених.

Поступак и рокове превентивних и периодичних прегледа и провере опреме за рад и прегледа и испитивања електричних и громобранских инсталација, као и превентивних и периодичних испитивања услова радне средине, односно хемијских, физичких штетности

(осим јонизујућих зрачења), микроклиме и осветљености и биолошких штетности, прописује министар надлежан за послове рада.

Правно лице из става 1 тачка 7) овог члана дужно је да изда стручни налаз по извршеном прегледу и провери опреме за рад и прегледу и испитивању електричних и громобранских инсталација или испитивању услова радне средине најкасније у року до 30 дана од дана извршеног прегледа и провере, односно испитивања.

Ако се приликом прегледа и провере опреме за рад утврди да на опреми за рад нису примењене мере за безбедан и здрав рад, лице које је вршило преглед и проверу опреме за рад дужно је да одмах о томе обавести послодавца, односно саветника или сарадника за безбедност и здравље на раду и да на опреми постави налепницу о неисправности.

Послодавац, односно саветник или сарадник за безбедност и здравље на раду дужан је да одмах забрани рад на опреми за рад на којој нису примењене мере за безбедан и здрав рад. Забрана коришћења опреме за рад важи до отклањања неправилности због којих опрема за рад није безбедна за употребу, односно до издавања стручног налаза о прегледу и провери од стране правног лица са лиценцом којим се потврђује да су на опреми за рад примењене мере за безбедан и здрав рад.

Члан 7.

Директор-послодавац је дужан да донесе акт о процени ризика у писаној форми за сва радна места у радној средини и да утврди начин, мере и рокове за отклањање или смањење ризика на најмању могућу меру.

Послодавац је дужан да донесе акт о процени ризика за сва радна места за лица која се стручно усавршавају у установи.

Послодавац је дужан да обезбеди да мере утврђене актом о процени ризика буду интегрисане у све активности послодавца и на свим нивоима.

Послодавац је дужан да измени акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности или штетности и промене нивоа ризика у радном процесу, увођења новог радног места и нове технологије и промене услова радне средине.

Акт о процени ризика заснива се на утврђивању опасности и штетности на радном месту у радној средини, на основу којих се врши процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запосленог.

Начин и поступак процене ризика на радном месту и у радној средини прописује министар надлежан за послове рада.

Члан 8.

Директор Установе је дужан да запосленом изда на употребу средство и/или опрему за личну заштиту на раду, у складу са актом о процени ризика.

Члан 9.

Директор Установе је дужан да одмах, од настанка, усмено и у писменој форми пријави надлежној инспекцији рада извођење радова ради отклањања великих кварова или хаварија на објекту, који могу да угрозе функционисање техничко-технолошких система или обављање делатности.

Члан 10.

Директор је дужан да запосленима да на употребу средства за рад, односно

средства и опрему за личну заштиту на раду на којима су примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду и да обезбеди контролу њихове употребе у складу са наменом.

Члан 11.

Директор Установе може да запосленима да на коришћење опрему за рад и средство и опрему за личну заштиту на раду, само ако су усаглашени са прописаним техничким захтевима, ако је њихова усаглашеност оцењена према прописаном поступку, ако су означени у складу са прописима и ако их прате прописане исправе о усаглашености и друга прописана документација.

Директор који је запосленима дао на коришћење опрему за рад и средство и опрему за личну заштиту на раду пре ступања на снагу прописа којим је утврђена обавеза из става 1 овог члана, дужан је да обезбеди упутство за њихову употребу и одржавање.

Директор је дужан да обезбеди запосленима упутства за безбедан рад по прописима о безбедности и здрављу на раду за коришћење опреме за рад и средстава и опреме за личну заштиту на раду.

Директор Установе је дужан да обезбеди превод документације из става 3 овог члана на језик који запослени разуме.

Члан 12.

Директор Установе може да запосленима да на коришћење опасне хемијске материје и друге хемијске материје за које је прописана обавеза израде и достављања безбедносног листа само ако му је уз хемијску материју учинио доступним безбедносни лист, у складу са прописима којима се уређују хемикалије, као и ако је обезбедио све мере које произлазе из садржаја безбедносног листа.

Установа треба да држи безбедносни лист на српском језику.

Установа је дужна да обезбеди превод безбедносног листа на језик који запослени разуме, као и да омогући запосленом приступ подацима садржаним у безбедносном листу.

Члан 13.

Ако актом о процени ризика утврди недостатке у области безбедности и здравља на раду за чије су отклањање потребна већа инвестициона улагања, а живот и здравље запосленог нису теже угрожени, Установа је дужна да сачини посебан програм о поступном отклањању недостатака и утврди рокове за реализацију програма.

Члан 14.

Директор подноси извештај о стању у области безбедности и здравља Управном одбору најмање једном годишње.

Директор је дужан да Управном одбору благовремено даје потпуне и тачне информације у вези са стањем, потребама и спровођењем мера у области безбедности и здравља на раду и одговоран је за предлоге које даје Управном одбору.

Обука запослених за безбедан и здрав рад

Члан 15.

Послодавац је дужан да изврши обуку запосленог за безбедан и здрав рад:

- 1) код заснивања радног односа, односно другог радног ангажовања;
- 2) премештаја на друге послове;
- 3) приликом увођења нове технологије или нових средстава за рад или промене опреме за рад,
- 4) код промене радног процеса.

Послодавац је дужан да запосленог у току обуке за безбедан и здрав рад упозна са ризицима на радном месту на које га одређује и о конкретним мерама за безбедност и здравље на раду у складу са актом о процени ризика.

Члан 16.

Ако Установа одреди запосленом да истовремено обавља послове на два или више радних места, дужна је да запосленог оспособи за безбедан и здрав рад на сваком од радних места.

Члан 17.

Обуку запослених за безбедан и здрав рад Установа обавља теоријски и практично, у складу са програмом оспособљавања за безбедан и здрав рад који доноси Установа.

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту. Периодичне провере оспособљености за безбедан и здрав рад запосленог који ради на радном месту са повећаним ризиком врше се најкасније у року од једне године од дана претходне провере, а на осталим радним местима најкасније у року од три године од дана претходне провере.

Права и обавезе запослених

Члан 18.

Запослени има право и обавезу да се пре почетка рада упозна са мерама безбедности и здравља на раду на пословима или на радном месту на које је одређен, као и да се оспособљава за њихово спровођење.

Запослени има право:

- 1) да Установи даје предлоге, примедбе и обавештења о питањима безбедности и здравља на раду;
- 2) да контролише своје здравље према ризицима радног места, у складу са прописима о здравственој заштити и прописима о безбедности и здрављу на раду.

Члан 19.

Запослени има право да одбије да ради:

- 1) ако му прети непосредна опасност по живот и здравље због тога што нису спроведене прописане мере за безбедност и здравље на радном месту на које је одређен, све док се те мере не обезбеде;
- 2) ако у току оспособљавања за безбедан и здрав рад није упознат са свим

врстама ризика и мерама за њихово отклањање, у смислу члана 15 став 2 овог Правилника, на пословима или на радном месту на које га је Установа одредила;

3) на средству за рад на којем нису примењене прописане мере за безбедност и здравље на раду.

У случајевима из става 1 овог члана, запослени може да се писменим захтевом обрати директору Установе ради предузимања мера које, по мишљењу запосленог, нису спроведене.

Ако Установа не поступи по захтеву из става 2 овог члана у року од осам дана од пријема захтева, запослени има право да поднесе захтев за заштиту права инспекцији рада.

Када запослени одбије да ради у случајевима из става 1 овог члана, а Установа сматра да захтев запосленог није оправдан, Установа је дужна да одмах обавести инспекцију рада.

Члан 20.

Право запосленог да напусти радно место.

Установа је дужна да обезбеди да сви запослени буду обучени да предузму одговарајуће кораке у складу са својим знањем и техничким средствима, која су им на располагању у случају озбиљне, неизбежне и непосредне опасности по њихову безбедност и/или безбедност других и у случају када непосредни руководиоца, који је одговоран, није присутан, да би избегли последице опасности.

Када му прети озбиљна, неизбежна и непосредна опасност по живот или здравље, запослени има право да предузме одговарајуће мере, у складу са својим знањем и техничким средствима која му стоје на располагању и да престане да ради, напусти радно место, радни процес, односно радну средину.

У случају из става 2 овог члана запослени који престане да ради, напусти радно место, радни процес, односно радну средину није одговоран за штету коју проузрокује послодавцу, односно неће бити стављен у било какву неповољну ситуацију, осим у случају да је штету проузроковао намерно или из крајње непажње.

Члан 21.

Запослени је обавезан да:

- 1) води рачуна о сопственој безбедности и здрављу на раду, као и о безбедности и здрављу других лица на која може да утиче његов рад у складу са обуком за безбедан и здрав рад и упутствима за безбедан и здрав рад добијеним од послодавца;
- 2) примењује прописане мере за безбедан и здрав рад;
- 3) наменски користи средства за рад, хемијске и друге материје;
- 4) правилно користи личну заштитну опрему, да са њом пажљиво рукује и да је уредно врати на место које је намењено за њено чување;
- 5) пре почетка рада, прегледа своје радно место укључујући и средства за рад која користи, као и личну заштитну опрему, и да у случају уочених недостатака извести послодавца или друго овлашћено лице;
- 6) пре напуштања, радно место и средства за рад остави у стању да не угрожавају друге запослене.

Запосленом је забрањено да самовољно искључује, мења или уклања безбедносне уређаје на средствима за рад.

Члан 22.

Запослени је дужан да, у складу са својим сазнањима, одмах обавести директора о неправилностима, штетностима, опасностима или другој појави која би на радном месту могла да угрози његову безбедност и здравље или безбедност и здравље других запослених.

Ако Установа после добијеног обавештења из става 1 овог члана не отклони неправилности, штетности, опасности или друге појаве у року од осам дана или ако запослени сматра да за отклањање утврђених појава нису спроведене одговарајуће мере за безбедност и здравље, запослени се може обратити надлежној инспекцији рада, о чему обавештава лице за безбедност и здравље на раду.

Запослени је дужан да сарађује са Установом и сарадником за безбедност и здравље на раду, како би се спровеле прописане мере за безбедност и здравље на пословима на којима ради.

Одговорност лица на које је директор пренео овлашћење

Члан 23.

Директор је дужан да организује послове безбедности и здравља на раду.

Директор је дужан да општим актом из члана 14 Закона, уговором о раду односно другим уговором у складу са прописом којим се уређује рад, уреди обавезе и одговорности у вези са свакодневним праћењем и контролом примене мера безбедности и здравља на раду. За обављање послова безбедности и здравља на раду послодавац је дужан да ангажује једно или више лица са којима има закључен уговор о раду, а који испуњава посебне услове у складу са овим законом (у даљем тексту: саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду).

Послове безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит за обављање послова безбедности и здравља на раду и лиценцу за обављање послова саветника, односно сарадника за безбедност и здравље на раду у складу са Законом.

Ако за послове безбедности и здравља на раду не може да одреди неког од својих запослених који испуњава услове из члана 48, односно члана 49 Закона, послодавац, изузетно, може да ангажује правно лице или предузетника који имају лиценцу за обављање послова безбедности и здравља на раду.

Члан 24.

Лице на које је директор пренео своје овлашћење у области безбедности и здравља на раду одговоран је у оквиру обавеза пренетих писменим овлашћењем директора Установе.

Преношењем овлашћења на друго лице директор се не ослобађа одговорности за пренете обавезе.

Одговорност саветника, односно сарадник за безбедност и здравље на раду

Члан 25.

Саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду независно је и самостално у обављању послова у складу са Законом и овим Правилником.

Саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду има приступ свим потребним подацима у области безбедности и здравља на раду.

Члан 26.

Саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду одговорно је за извршавање својих обавеза из закона и овог Правилника.

Саветник, односно сарадник за безбедност на раду непосредно је одговорно директору Установе, и не може да трпи штетне последице ако свој посао обавља у складу са Законом и овим Правилником.

Члан 27.

Установа је дужна да обезбеди континуирано усавршавање знања у области безбедности и здравља на раду запосленом кога одреди за обављање тих послова.

Члан 28.

Саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду обавља послове у складу са Законом и овим правилником, а нарочито:

- 1) спроводи и учествује у поступку процене ризика;
- 2) учествује у изради програма обуке запослених за безбедан и здрав рад, програма обуке представника запослених и програма обуке руководиоца;
- 3) врши контролу и даје предлоге послодавцу у планирању, избору, коришћењу и одржавању средстава за рад, хемијских материја и личне заштитне опреме;
- 4) учествује у опремању и уређивању радног места у циљу обезбеђивања безбедних и здравих услова рада;
- 5) организује превентивна и периодична испитивања услова радне средине;
- 6) организује превентивне и периодичне прегледе и провере опреме за рад и прегледе и испитивања електричних и громобранских инсталација;
- 7) предлаже мере за побољшање услова рада, нарочито на радним местима са повећаним ризиком;
- 8) прати и контролише примену мера безбедности и здравља на раду у складу са организацијом послова безбедности и здравља на раду код послодавца;
- 9) прати стање у вези са повредама на раду и професионалним болестима, као и болестима у вези са радом, учествује у утврђивању њихових узрока и припрема извештаје са предлозима мера за њихово отклањање;
- 10) организује и спроводи обуку:
 - (1) запослених и других лица у складу са Законом,
 - (2) представника запослених,
 - (3) руководиоца;
- 11) припрема упутства за безбедан и здрав рад и контролише њихову примену;
- 12) забрањује рад на радном месту или употребу средства за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот или здравље запосленог и обуставља рад на опреми за рад до отклањања уочених недостатака приликом прегледа и провере опреме за рад из члана 15 став 4 Закона;
- 13) организује лекарске прегледе запослених;
- 14) сарађује и координира рад са здравственом установом која обавља делатност медицине рада по свим питањима у области безбедности и здравља на раду;

15) сарађује са представницима запослених и Одбором за безбедност и здравље на раду по свим питањима у области безбедности и здравља на раду код послодавца;

16) води евиденције у области безбедности и здравља на раду код послодавца;

17) прати промену прописа и врши усклађивање аката послодавца, прати стандарде и технички напредак у области безбедности и здравља на раду.

Ако директор Установе, и поред забране рада у смислу става 1 тачка 12) овог члана, наложи запосленом да настави рад, лице за безбедност и здравље на раду дужно је да о томе одмах извести надлежну инспекцију рада.

Члан 29.

Саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду попуњава обрасце извештаја о повреди на раду, појави која би могла да угрози безбедност и здравље на раду, професионалном обољењу и обољењу у вези са радом који се догоде на радном месту.

Саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду потписује пријаве из става 1 овог члана као одговорно лице Установе.

Саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду усмено обавештава и доставља пријаве из става 1 овог члана надлежним органима и организацијама у законским роковима.

Члан 30.

Сарадник за безбедност и здравље на раду у поступку процењивања ризика припрема, односно учествује у припреми анализа вероватноћа настанка ризика и тежине могућих последица (повреде на раду, оштећења здравља или обољења).

Члан 31.

Сарадник за безбедност и здравље на раду стара се о спровођењу мера за отклањање, смањење или спречавање ризика.

Члан 32.

Сарадник за безбедност и здравље на раду проверава ефикасност примене акта о процени ризика, и то ефикасност спроведених мера и процењује успешност њиховог спровођења у погледу отклањања и смањења ризика.

Ако у поступку провере ефикасности примене акта о процени ризика лице за безбедност и здравље на раду уочи њихову неефикасност, предлаже корекцију тих мера.

Члан 33.

Сарадник за безбедност и здравље на раду издаје запосленима на употребу опрему за личну заштиту на раду, у складу са актом о процени ризика.

Члан 34.

Сарадник за безбедност и здравље на раду у писменој форми обавештава директора и представника запослених о забрани рада на радном месту или употреби средстава за рад, у случају када утврди непосредну опасност по живот и здравље.

Члан 35.

Сарадник за безбедност и здравље на раду упознаје представника запослених са

извештајем о повредама на раду, професионалним обољењима у вези са радом и о предузетим мерама за безбедност и здравље на раду, као и о предузетим мерама за спречавање непосредне опасности по живот и здравље.

Представник запослених за безбедност и здравље на раду

Члан 36.

Запослени у Установи имају право да изаберу једног представника за безбедност и здравље на раду (у даљем тексту: представник запослених).

Члан 37.

Директор Установе је дужан да представнику запослених омогући:

- 1) увид у све акте који се односе на безбедност и здравље на раду;
- 2) да учествују у разматрању свих питања која се односе на безбедност и здравље на раду, да предлажу и буду консултовани.

Директор Установе је дужан да представника запослених информише о свим подацима који се односе на безбедност и здравље на раду.

Члан 38.

Представник запослених има право:

- 1) да директору Установе даје предлоге о свим питањима која се односе на безбедност и здравље на раду;
- 2) да захтева од Установе да предузме одговарајуће мере за отклањање или смањење ризика који угрожава безбедност и здравље запослених;
- 3) да захтева вршење надзора од стране инспекције рада, ако сматра да Установа није спровела одговарајуће мере за безбедност и здравље на раду.

Представник запослених има право да присуствује инспекцијском надзору.

Члан 39.

Директор Установе је дужан да представника запослених упозна:

- 1) са налазима и предлозима мера заштите и превентивних мера или предузетим мерама инспекције рада;
- 2) са извештајима о повредама на раду, професионалним обољењима и обољењима у вези са радом и о предузетим мерама за безбедност и здравље на раду;
- 3) о предузетим мерама за спречавање непосредне опасности по живот и здравље.

Члан 40.

Директор Установе и представник запослених и синдикат, дужни су да међусобно сарађују о питањима безбедности и здравља на раду, у складу са Законом, овим Правилником и другим прописима.

Ангажовање Службе медицине рада

Члан 41.

За обављање послова заштите здравља запослених на раду послодавац ангажује здравствену установу која обавља делатност медицине рада, за коју је надлежни државни орган утврдио испуњеност прописаних услова за обављање здравствене делатности, у складу са законом.

Здравствена Установа која обавља делатност медицине рада из става 1 овог члана дужна је да обавља послове у складу са овим законом, а нарочито:

- 1) у поступку процене ризика утврђује предлог здравствених мера за радна места на којима су препознате и утврђене штетности изнад прописаних вредности;
- 2) прати и проучава услове рада и предлаже мере за заштиту здравља запослених у односу на ризике којима је запослени изложен на радном месту у радној средини;
- 3) обавља послове обуке запослених за пружање прве помоћи;
- 4) утврђује и испитује узроке настанка професионалних болести и болести у вези са радом;
- 5) оцењује и утврђује посебне здравствене способности које морају да испуњавају запослени за обављање одређених послова на радном месту са повећаним ризиком;
- 6) врши претходне, периодичне, контролне и циљане лекарске прегледе запослених и издаје извештаје о лекарским прегледима у складу са прописима о безбедности и здрављу на раду;
- 7) прати здравствено стање запосленог у односу на ризике на радном месту;
- 8) учествује у организовању прве помоћи, спасавању и евакуацији у случају повређивања запослених или хаварија;
- 9) саветује послодавца при избору другог одговарајућег посла према здравственој способности запосленог;
- 10) саветује послодавца о планирању и организацији рада са здравственог аспекта;
- 11) учествује у изради програма за побољшање услова рада на радном месту;
- 12) учествује у анализи професионалних болести и болести у вези са радом;
- 13) непосредно сарађује са саветником, односно сарадником за безбедност и здравље на раду.

Претходне, периодичне и циљане лекарске прегледе запослених у смислу става 2 тачка 6) овог члана може да врши здравствена Установа која обавља делатност медицине рада, за коју је надлежни државни орган утврдио испуњеност прописаних услова за обављање здравствене делатности, у складу са законом.

Члан 42.

Подаци о личности прикупљени у вези са лекарским прегледима запосленог поверљиве су природе и под надзором су здравствене Установе која обавља делатност медицине рада која врши те прегледе, под надзором здравственог радника или другог лица које има обавезу чувања професионалне тајне прописане законом или професионалним правилима. Подаци из става 1 овог члана могу се достављати другим лицима, само уз изричит пристанак запосленог, у складу са законом који уређује заштиту података о личности. Извештај о лекарском прегледу запосленог доставља се послодавцу на начин којим се не нарушава принцип поверљивости података о личности.

Превентивни и периодични прегледи и испитивања опреме за рад

Члан 43.

Превентивне мере у остваривању безбедности и здравља на раду обезбеђују се применом савремених техничких, ергономских, здравствених, образовних, социјалних, организационих и других мера и средстава за отклањање ризика од повређивања и оштећења здравља запослених, и/или њиховог свођења на најмању могућу меру, у поступку:

- 1) пројектовања, изградње, коришћења и одржавања објеката намењених за радне и помоћне просторије, као и објеката намењених за рад на отвореном простору у циљу безбедног одвијања процеса рада;
- 2) пројектовања, израде, коришћења и одржавања опреме за рад, конструкција и објеката за колективну безбедност и здравље на раду, помоћних конструкција и објеката и других средстава која се користе у процесу рада или која су на било који начин повезана са процесом рада, тако да се у току њихове употребе спречава повређивање или оштећење здравља запослених;
- 3) пројектовања, производње и коришћења средстава и опреме за личну заштиту на раду, чијом се употребом отклањају ризици или опасности који нису могли да буду отклоњени применом одговарајућих превентивних мера;
- 4) образовања, васпитања и оспособљавања у области безбедности и здравља на раду.

Превентивне мере у поступцима из става 1 овог члана прописује министар надлежан за рад.

Члан 44.

Превентивне мере Установа обезбеђује полазећи од следећих начела:

- 1) избегавање ризика;
- 2) процена ризика који се не могу избећи на радном месту;
- 3) отклањање ризика на њиховом извору применом савремених техничких решења;
- 4) прилагођавање рада и радног места запосленом, нарочито у погледу избора опреме за рад и метода рада;
- 5) замена опасног безбедним или мање опасним;
- 6) давање предности колективним над појединачним мерама безбедности и здравља на раду;
- 7) одговарајуће обука запослених за безбедан и здрав рад и издавање упутстава за рад на сигуран начин;
- 8) прилагођавања техничком напретку;
- 9) развијања кохерентне целокупне политике превенције.

Члан 45.

Установа је дужна да средства и опрему за рад, електричне инсталације, грејање као и друге инсталације одржава редовно и правилно у исправном стању, у складу с техничким прописима и одређеним стандардима, на начин који обезбеђује одговарајућу сигурност запослених, с тим да у току коришћења и евентуалног премештања на друго место рада, исте прегледа и проверава њихову исправност.

Периодичне прегледе и проверу исправности (електричне и громобранске инсталације) у смислу става 1 овог члана,
Установа врши преко овлашћеног правног лица које се бави безбедношћу и здрављем на раду као својом делатношћу и има одговарајућу лиценцу.

Члан 46.

Установа је дужна да врши прегледе и испитивања у смислу одредаба овог правилника, у роковима који су утврђени упутством произвођача и у складу с техничким нормативима и одређеним стандардима, ради утврђивања да ли даље коришћење прописаних средстава и опреме за рад, електричних инсталација, грејања и других инсталација представља ризик за сигурност или здравље запослених и да ли су примењене прописане мере заштите на раду.

У случају да рокови из става 1 овог члана нису утврђени упутством произвођача, техничким нормативима и одређеним стандардима, Установа је дужна да средства и опрему за рад, електричне инсталације, грејање и друге инсталације прегледа и испитује у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду (једном у три године).

Испитивање услова радне средине

Члан 47.

Установа је дужна да врши испитивање у радним и помоћним просторијама у којима се при раду евентуално користе штетне или опасне материје, ради спречавања повређивања запослених, као и утврђивања да ли радна средина одговара условима за продуктиван рад и здравље запослених.

Испитивања у смислу става 1 овог члана, обухватају:

- микроклиму (температура, брзина струјања ваздуха и релативна влажност ваздуха);
- осветљеност;
- материје чија су својства опасна по живот и здравље запослених (биолошке штетности).

Члан 48.

Испитивања из члана 47 овог Правилника Установа је дужна да врши на начин, по поступку и у роковима утврђеним прописима о безбедности и здрављу на раду.

Акт о процени ризика

Члан 49.

Установа је дужна да донесе акт о процени ризика у писменој форми за сва радна места у радној средини и да утврди начин и мере за њихово отклањање.

Установа је дужна да измени акт о процени ризика у случају појаве сваке нове опасности и промене нивоа ризика у процесу рада.

Акт о процени ризика заснива се на утврђивању могућих врста опасности и штетности на радном месту у радној средини, на основу којих се врши процена ризика од настанка повреда и оштећења здравља запосленог.

Члан 50.

Процена ризика заснива се на систематском евидентирању и процењивању

могућих врста опасности и штетности на радном месту и у радној средини, на анализирању организације рада и радног процеса, средстава рада, сировине и материјала у радном процесу, средстава и опреме за личну заштиту и других елемената који могу да изазову ризик од повреда на раду, оштећење здравља или обољење запосленог.

Процена ризика, према прописима о начину и поступку процене ризика на радном месту и у радној средини, између осталог обухвата:

- опис технолошког и радног процеса;
- опис средстава за рад;
- опис средстава и опреме за личну заштиту;
- снимање организације рада;
- препознавање и утврђивање опасности и штетности на радном месту и у радној средини;
- процену ризика у односу на опасности и штетности;
- утврђивање начина и мера за отклањање, смањење или спречавање ризика.

Члан 51.

Одлуком о покретању поступка процене ризика, Установа одређује стручно лице из реда запослених или закључује уговор о ангажовању правног лица, односно предузетника с лиценцом у области безбедности и здравља на раду за спровођење поступка процене ризика.

Обука запослених

Члан 52.

Установа је дужна да изврши теоријско и практично обука запослених за безбедан и здрав рад при заснивању радног односа, премештају на друге послове, приликом увођења нове технологије, односно нових средстава за рад, као и код промене процеса рада. Обука запослених врши се за време радног времена.

Члан 53.

Провера теоријске и практичне оспособљености запосленог за безбедан и здрав рад обавља се на радном месту.

Евиденције и осигурање од повреда на раду, сарадња и извештавање

Члан 54.

- 1) радним местима са повећаним ризиком, запосленима који обављају послове на радним местима са повећаним ризиком и лекарским прегледима запослених који обављају те послове;
- 2) повредама на раду и професионалним болестима;
- 3) запосленима обученим за безбедан и здрав рад и правилно коришћење личне заштитне опреме;
- 4) запосленима изложеним биолошким штетностима групе 3 и/или групе 4;
- 5) запосленима који су изложени карциногенима или мутагенима, хемијским материјама и азбесту, као и о здравственом стању и изложености;

6) извештају о примени мера за безбедност и здравље на раду за делатности из члана 48 Закона;

7) извршеним прегледима и проверама опреме за рад и прегледима и испитивањима електричних и громобранских инсталација;

8) извршеним испитивањима услова радне средине;

9) издатој личној заштитној опреми.

Послодавац је дужан да евиденцију о запосленима обученим за безбедан и здрав рад у складу са овим законом или њену копију држи у седишту или другој пословној просторији послодавца или на другом месту, у зависности од тога где запослени ради.

Члан 55.

Установа је дужана да одмах, а најкасније у року од 24 часа од настанка, усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада и надлежном органу за унутрашње послове сваку смртну, колективну или тешку повреду на раду, као и опасну појаву која би могла да угрози безбедност и здравље запослених.

Послодавац је дужан да одмах, а најкасније у року од пет радних дана од дана настанка, усмено, у писаној форми или електронским путем пријави надлежној инспекцији рада лаку повреду на раду због које запослени није способан за рад више од три дана.

Послодавац је дужан да, најкасније у року од пет дана од дана достављања мишљења здравствене установе која је утврдила професионалну болест пријави надлежној инспекцији рада професионалну болест.

Члан 56.

Извештај о повреди на раду и професионалној болести који се догоде на радном месту, послодавац је дужан да достави запосленом који је претрпео повреду, односно код кога је утврђена професионална болест, организацији надлежној за здравствено осигурање и Управи.

Извештај о повреди на раду се подноси у писаном облику до успостављања Регистра повреда на раду у електронском облику.

Члан 57.

Установа је дужна да сарађује са синдикатом, осигуравајућим друштвима, организацијама надлежним за здравствено и пензијско и инвалидско осигурање и учествује у доношењу безбедности и здравља на раду, као и да се стара о развоју и унапређивању опште културе безбедности и здравља на раду, у складу са Законом и овим Правилником.

Члан 58.

Установа је дужна да запослене осигура од повреда на раду, професионалних обољења и обољења у вези са радом, ради обезбеђивања накнаде штете.

Финансијска средства за осигурање из ст. 1 овог члана падају на терет Установе, а одређују се у зависности од нивоa ризика од повређивања, професионалног обољења или обољења у вези са радом на радном месту и радној средини.

Организовање послова безбедности и здравља на раду

Члан 59.

Директор је дужан да организује послове безбедности и здравља на раду.

Директор је дужан да општим актом из члана 14 Закона, уговором о раду односно другим уговором у складу са прописом којим се уређује рад, уреди обавезе и одговорности у вези са свакодневним праћењем и контролом примене мера БЗНР.

За обављање послова безбедности и здравља на раду послодавац је дужан да ангажује једно или више лица са којима има закључен уговор о раду, а који испуњава посебне услове у складу са овим законом (у даљем тексту: саветник, односно сарадник за безбедност и здравље на раду).

Послове безбедности и здравља на раду може да обавља лице које има положен стручни испит за обављање послова безбедности и здравља на раду и лиценцу за обављање послова саветника, односно сарадника за безбедност и здравље на раду у складу са Законом.

Ако за послове безбедности и здравља на раду не може да одреди неког од својих запослених који испуњава услове из члана 48, односно члана 49 Закона, послодавац, изузетно, може да ангажује правно лице или предузетника који имају лиценцу за обављање послова безбедности и здравља на раду.

Послови из става 1 овог члана и посебни услови за рад на тим пословима утврђују се Правилником о организацији и систематизацији радних места.

Пружање прве помоћи у случају повреде или обољења на раду запосленог или другог лица

Члан 60.

Прву помоћ у случају повреде или наглог обољења за време рада дужан је да пружи сваки запослени, према својим могућностима и знању.

Директор је дужан да оспособи довољан број запослених за пружање прве помоћи у складу са важећим Правилником.

Члан 61.

На видљивом и лако приступачном месту постављен је ормарић с прописаним санитарским средствима за пружање прве помоћи. Ормарић је са спољне стране обележен знаком црвеног крста.

На ормарићу су назначени:

- презиме и име запосленог задуженог за пружање прве помоћи,
- број телефона здравствене организације, односно институције за пружање хитне медицинске помоћи,
- надлежна служба инспекције и служба органа унутрашњих послова.

У ормарићу за указивање прве помоћи налази се садржај санитарског материјала са упутством за указивање прве помоћи и блок у коме се утврђује, односно уписује утрошени материјал после указане помоћи.

У ормарићу се налази следећи материјал: два комада фластера – завоја, шест мањих и пет већих стерилних (првих) заштитних завоја, две троугле мараме и четири сигурносне игле, три пакетића беле вате од по десет грама и један пакет обичне вате од сто грама, шест комада напрстака од коже у три величине, једне маказе са завртном

главицом за резање, четири ватиране подлоге за прелом костију, и то два комада дужине по 100 cm и два комада по 50 cm и 10 cm ширине

III ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 62.

Непоштовање одредаба овог Правилника од стране запослених представља тежу повреду радне обавезе.

Члан 63.

За све што није регулисано овим Правилником примењиваће се одредбе Закона и подзаконски акти који регулишу ову материју.

Члан 64.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања на огласној табли Установе.

Председница Управног одбора
Горица Ацић
Gorica Acic

Правилник је заведен под дел. бројем 1486/2 од 26.11.2025. год., објављен је на огласној табли Установе дана 27.11.2025. год., а ступио је на снагу дана 05.12.2025. год.